

Uitwerking beleidskader 8 werkplekonafhankelijkheid van klantapplicaties

Inleiding

Programma **I**nteroperabiliteitskaders **D**igitale **W**erkomgevingen & **R**ijkskantoren (IDWOR) is ingericht om de samenwerking in rijkskantoren en tussen dienstverleners te verbeteren. Hierdoor wordt samenwerking tussen medewerkers eenvoudiger, evenals tijd, plaats en apparaatonaafhankelijk werken (TPAW). IDWOR volgt een groeimodel waarin in de loop van de tijd individuele kaders worden vastgesteld. Dit document beschrijft het achtste kader.

Dit kader gaat in op het moment dat het door het CIO beraad is vastgesteld. Verantwoordelijkheid voor het beheer van dit kader, evenals voor IDWOR als geheel, ligt bij de directie CIO Rijk van BZK.

Doel & oplossing

Naar aanleiding van de memo Groen/Barendse¹, waarin gepleit wordt om harde eisen te stellen aan de werkplekonafhankelijkheid van klantapplicaties, is dit kader tot stand gekomen.

Met 'werkplek' wordt hier een fysiek of virtueel apparaat voor de eindgebruiker bedoeld wat de gebruiker in staat stelt om conform het EAR-principe: Plaats-Tijd- Organisatie- Apparatuuraafhankelijk te werken.

Waar in de memo Groen/Barendse vooral wordt ingezet op updates (en upgrades) van Windows is het van belang om expliciet te benadrukken dat de in dit kader vastgelegde afspraken ook van toepassing zijn op:

- alle koppelvlakken/koppelingen en integraties met de werkplek (plugins, extensions, middleware en frameworks) zoals Flash, Silverlight, Java, DotNet, maar ook koppelingen met Outlook, Excel of Word die een werkplekcomponent nodig hebben en dus potentieel problemen kunnen veroorzaken;
- andere verschijningsvormen die applicaties kunnen hebben ("the three screens")
 - Windows/MacBook client applicatie (fatclient screen)
 - Web applicatie (web screen)
 - Mobile app (mobile screen)

Afspraken

Om ervoor te zorgen dat er zoveel mogelijk software ontwikkeld wordt die browser-² en werkplekonafhankelijk werkt, worden onderstaande afspraken

¹ "Memo next steps rationalisatie ICT-landschap def"

² Volledige browser-onafhankelijkheid is (nog) niet mogelijk omdat de moderne standaarden niet in dezelfde mate en/of hetzelfde tempo worden ondersteund door alle webbrowsers.

gemaakt. Wanneer van deze afspraken moet worden afgeweken, gebeurt dit uitsluitend na overleg met CIO Rijk.

- Buiten een 'moderne browser'³ mag er **geen andere afhankelijkheid** van de werkplek zijn, met andere woorden de updates van de werkplek mogen geen invloed hebben op de werking van de applicatie;
- Webapplicaties functioneren onafhankelijk van de gekozen browser met ondersteuning voor de in de markt gangbare browsers, zoals: Chrome, Edge en Firefox.
Hierbij mag er ook geen afhankelijkheid zijn met een specifieke versie van een browser. De applicatie moet met iedere recente⁴ versie van een moderne browser overweg kunnen. Zowel op een Windows of een MAC-device, alsook op een mobile device (smartphone of tablet). Moderne browsers worden in een hoog tempo doorontwikkeld: ook daarop moet de webapplicatie permanent worden bijgehouden om te blijven voldoen aan deze laatste standaarden.
- Een applicatie heeft geen harde afhankelijkheid met andere applicaties in- of op het device, koppelingen met andere applicatie(componenten) dient te geschieden op basis van open standaarden en moeten plaatsvinden vanuit het backend op basis van gedefinieerde API's. Een voorbeeld ter verduidelijking: de Exchange-koppeling niet realiseren met een plugin voor Outlook op de werkplek, maar via EWS met de Exchangeserver.
- Applicatieverkeer dient versleuteld te zijn (bv. HTTPS, TLS1.2/1.3)
- Er moet verplicht gebruik worden gemaakt van relevante (open) standaarden, gemakshalve wordt verwezen naar de lijst met open standaarden van het Forum Standaardisatie ([Lijst open standaarden | Forum Standaardisatie](#)) en de webstandaarden die zijn gedefinieerd door het W3C (<https://www.w3.org/standards/>) en de IETF (<https://www.ietf.org/standards/>).
- SSoN geschied via het moderne authenticatie protocol [SAML2](#) (rijksbreed de federatieve standaard), autorisatie (voor toegang tot resources) via [Oauth](#).

³ Definitie 'moderne browser': een browser die maximaal met de moderne webstandaarden als genoemd onder de 5e bullet om kan gaan.

⁴ Definitie 'recent': volgens het n/n-1-stramen: huidige (n) of vorige (n-1) hoofdversie.